

Vier je
SPONSORDAG!
- GUATEMALA -

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	3
1 WERELDORIENTATIE	5
2 BIJBELLES	7
3 TAAL	11
4 MUZIEK	14
5 HANDVAARDIGHEID	15
EXTRA LESIDEEEN	17
BIJLAGEN	21

Foto voorkant: Jaco Klamer

INLEIDING

Beste leerkracht,

U sponsort met uw school of klas één of meerdere kinderen via Woord en Daad. Daar willen we u allereerst hartelijk voor bedanken! Door uw sponsoring krijgen kinderen, die opgroeien in grote armoede, weer perspectief en zicht op een hoopvolle toekomst.

Het is vaak een hele uitdaging om uw leerlingen doorlopend betrokken te houden bij uw sponsorkind(eren). Deze lessen willen u daarbij ondersteunen. Door een ochtend of middag speciaal (het land van) uw sponsorkind in het zonnetje te zetten, hopen we de verbinding te versterken. Voor u ligt daarom een aantal lessen over werklanden van Woord en Daad, geschikt om een speciale sponsordag te houden.

De lessen zijn globale opzetten waar u zelf verdieping of vereenvoudiging kunt toepassen om het toe te spitsen voor uw groep. U kunt alle lessen geven, of een gedeelte hiervan. Naast de algemene lessen is er per land een korte intro PowerPoint toegevoegd die gebruikt kan worden tijdens de les wereldoriëntatie.

- Meer informatie over de landen waar Woord en Daad werkt kunt u hier vinden: www.woordendaad.nl/waaraan-wij-werken
- Meer informatie over de onderwijsprojecten in de verschillende landen vindt u hier: www.woordendaad.nl/onderwijs/

Als daar behoefte aan is, komen wij daarnaast op een later moment graag zelf vertellen over het land, de mogelijkheden voor onderwijs enzovoort. Onze collega's stemmen de voorlichting af op het niveau van de groep, dus voor groep 1-8 geschikt. Meer informatie of het aanvragen van een presentatie kan via presentatie@woordendaad.nl.

We waarderen het erg als u, nadat u (een gedeelte van) de lessen gegeven hebt, ook daadwerkelijk in actie komt met uw leerlingen. Er is voor de projecten en programma's van Woord en Daad voor goed christelijk onderwijs wereldwijd, jaarlijks een groot bedrag nodig. Maak gebruik van onze gratis kant en klare actiematerialen zoals de klus- en muntkaart, de bouwplaat, de sponsorlijst en laat u inspireren door onze actietips. Meer informatie over onze projecten: www.woordendaad.nl/projecten. Aanvragen van materiaal kan via info@woordendaad.nl.

Geld kan overgemaakt worden naar Stichting Woord en Daad te Gorinchem, IBAN: NL64RABO 0385487088, o.v.v. de schoolnaam en plaats of gebruik het actiegeld om het sponsorgeld voor uw sponsorkind(eren) sneller te sparen.

We wensen u veel plezier toe met het gebruik van de lessen en mogelijk het organiseren van een actie voor Woord en Daad. Wij vinden het erg leuk om te horen wat u van de lessen vond.

Heel veel succes!

Team Basisscholen

Ineke, Lisette en Willemien

UITLEG SYMBOLEN

Om de handleiding overzichtelijk te houden is er gewerkt met verschillende symbolen. Hieronder zijn de symbolen uitgelegd met betekenis:

Symbool	Betekenis
	Gesprek en uitleg
	Opdracht voor de leerlingen
	Interactief spel of puzzel
	Creatieve opdracht
	Het kijken van een filmpje
	Activiteit

1 WERELDORIËNTATIE

Start na de dagopening direct met de les wereldoriëntatie. Dit vormt namelijk de basis voor heel de dag. De leerlingen bouwen bij de andere lessen voort op datgene wat hier geleerd is. De leerlingen zijn tijdens deze les voornamelijk aan het luisteren en kijken.

DOEL

De leerlingen weten wat de belangrijkste kenmerken van het gekozen land. Hierbij komen de volgende aspecten aan bod: vlag, taal, cultuur, godsdienst en het landschap, onderwijs.

LESDUUR: 45 minuten

BENODIGHEDEN:

- PowerPoint presentatie Guatemala

Intro

Onderbouw: Vertel de leerlingen dat ze in een vliegtuig stappen en naar het gekozen land vliegen zet eventueel de stoelen in busvorm, om een vliegtuig na te bootsen. Neem samen een paar bochten en hobbels, stijg en daal, en kom in de stemming van de verre reis.

Midden-/bovenbouw: Maak op het bord een groot woordweb. Binnen in het web komt het land: Guatemala. Vraag de leerlingen om de beurt om iets op te schrijven. Waar denken ze aan? Probeer het woordweb zo ver mogelijk uit te breiden.

Zoek het land op via Google Earth. Wat valt kinderen op?

Laat het volkslied horen > YouTube, zoekwoord: Guatemala, of zie PowerPoint.

Kern

Laat de PowerPoint presentatie zien. Vertel allereerst heel kort informatie over het land. Deze informatie is o.a. te vinden op www.woordendaad.nl/waaraan-wij-werken. Kijk ook eens op www.landenweb.nl. Vertel iets over het aantal inwoners en waar het land op de wereldkaart ligt.

Denk bij het bespreken vooral aan de cultuur, godsdienst en het landschap.

Sluit af met een stukje over het onderwijs in het land. Info over het christelijk onderwijs per land via Woord en Daad is te vinden op www.woordendaad.nl/onderwijs/ en dan doorklikken naar Guatemala.

Afsluiting

Kijk als afsluiting terug naar het woordweb wat aan het begin van de les gemaakt is. Komen de dingen overeen die daarin zijn opgeschreven met wat in de les aan de orde gekomen is? Vraag de leerlingen nu een leerdoel op te schrijven voor deze dag. Wat willen zij nog meer te weten komen over het land? Schrijf dit op een groot vel en hang dit voor in de klas op.

Websites

Op een site als www.schooltv.nl of www.samsam.net zijn via de zoekfunctie vaak korte, informatieve filmpjes per land te vinden. Check altijd wel eerst even of het bij het niveau van uw leerlingen en de identiteit van uw school past.

2 BIJBELLES

GELIJKENIS VAN DE BARMHARTIGE SAMARITAAN

Lukas 10:25-37

DOEL

- De kinderen weten wie hun naaste is en hoe ze met hun naaste om moeten gaan.
- De kinderen denken na over de manier hoe zij hun naaste (dichtbij en ver weg, in oorlogs- en geweldsgebieden, of gebieden van grote armoede) kunnen helpen.
- De kinderen leren dat het in dit leven gaat om wat jij doet, niet om wie je bent of wie de ander is.

LESDUUR: 45 minuten

BENODIGHEDEN:

- Bijbel

VERWERKING:

- kleurplaat, zie blz. 21

Bordschets

Voor wie ben ik een naaste?

Achtergrondinformatie

Het spreken in gelijkenissen (parabels) was voor Jezus een volkomen natuurlijke manier van spreken, en was kenmerkend van zijn stijl van leren. Aan het begin van het Evangelie naar Markus – nadat Jezus maar net begonnen was met zijn bediening – staat dat Jezus ‘alleen in gelijkenissen tot het sprak’. Het moet ons duidelijk zijn dat, wanneer we het denken van Jezus zelf willen begrijpen, we geen beter studieobject kunnen vinden dan zijn gelijkenissen. Wij mogen deze gelijkenissen bestuderen met een open verstand en hart - open om te leren en open om vreugde toe te laten.

Intro

We gaan luisteren naar een verhaal wat Jezus zelf heeft verteld. Ook wij kunnen wat leren van dit verhaal. Het gaat over een man die langs de kant van de weg ligt. Hij is overvallen door rovers en heeft hulp nodig. Zou iemand hem willen helpen? Nee, niet iedereen.

Brugzin

Je hoort in deze vertelling dat een wetgeleerde aan Jezus vraagt wie zijn naaste is. Aan het einde van de vertelling vraag ik of jullie weten wie jouw naaste is, maar ook voor wie jij een naaste kan zijn.

Vertelling

Er komt een man naar Jezus toe, een wetgeleerde. Hij wil Jezus iets vragen, een lastige en

gemene vraag. Hij wil Jezus verzoeken. Hij vraagt: 'Jezus, wat moet ik doen om in de hemel te komen? De wetgeleerde vraagt dit niet omdat hij het niet weet, maar hij wil kijken of Jezus wel echt iets weet.

Jezus antwoordt hem en zegt: 'Wat staat er in de wet geschreven?' Jezus maakt er een leergesprek van. Iedereen kan in de Bijbel lezen hoe je moet leven en lief hebben. De wetgeleerde weet dit erg goed.

De man antwoordt en zegt: 'Hebt de Heere uw God lief met heel uw hart en ziel, met al uw krachten en verstand. En houd ook van je naaste net zo veel als van jezelf'. Toen zei Jezus: 'Je hebt goed geantwoord. Doe dat, en u zult leven'. Maar juist daar had de man nog een vraag over. 'Jezus, wie is mijn naaste?' Over wie je naaste was waren nog best wat discussies. Naaste betekend oorspronkelijk iemand met wie je omgang hebt. Meestal werden geloofsgenoten hier onder gerekend. Maar Jezus gaat deze discussie helemaal niet aan. Hij neemt als voorbeeld een onbesneden Samaritaan die zijn hart volgt en zijn volle plicht doet. Als antwoord geeft Jezus een verhaal. Voor mensen is het soms moeilijk om echt lief te hebben, Jezus probeert ons kracht te geven door een gelijkenis te vertellen.

Er was eens een man die ging op reis van Jeruzalem naar Jericho. De weg van Jeruzalem naar Jericho is een lange weg 27 kilometer. Op maar een enkel stuk is de weg steil en rotsachtig, een ideale plek voor de rovers. De weg waar hij over moest was erg stil en verlaten. Er waren rosten en in het gebied wonen geen mensen. Terwijl hij langs de kale heuvels en de grote rotsblokken liep kwamen er van achter de struiken ineens rovers op hem af met stokken. Ze sloegen hem bont en blauw, pakte al zijn spullen af en gingen weer weg. Ze lieten hem half dood liggen.

De man kon niets doen en lag daar op de weg. Maar na een poosje hoorde hij voetstappen. Toen de voetstappen wat dichterbij kwamen en hij even opkeek zag hij dat het een priester was. De man dacht, die zal mij vast wel helpen. Maar wat gebeurt er nu? De priester ziet de man wel liggen op de grond, hij ziet ook dat de gewonde man hulp nodig heeft. Maar hij gaat snel aan de andere kant van de weg lopen en gaat er snel voorbij. De gewonde man blijft liggen in de brandende zon. Zou er nog iemand anders langs komen? Zou er nog iemand zijn die hem komt helpen?

Na een tijdje hoort hij weer voetstappen. Ze komen steeds dichterbij. De man kijkt even op en ziet dat er een Leviet aan komt. Een leviet werkt ook in de tempel. Iemand die in de tempel werkt zal hem vast wel helpen. Maar nee, ook de Leviet ziet de gewonde man liggen maar loopt er met een grote boog omheen en gaat ook verder zonder te helpen. Toevallig komt er dan een priester langs. Maar het is niet zo toevallig dat Jezus juist voor deze twee mensen koos. De priester en de leviet hoef je niet te vragen wie hun naaste zijn, zij zullen toch wel helpen?! Daar ligt hij, wat heeft hij een pijn. Zou er nog iemand langs komen, zou er nog iemand zijn die hem komt helpen? Hij ligt er al zo'n tijd.

Na een poosje hoort hij weer voetstappen. Hij kijkt op en ziet een man op een ezel. Als de voetstappen dichterbij komen kijkt hij nog een keertje op om te kijken wie er aan komt. O, wat

schrikt hij. Het is een Samaritaan, een vijand van hem. Die zal hem vast niet helpen, hij zal hem vast uitlachen.

Maar kijk eens, wat gebeurt er nu. De ezel stopt en de Samaritaan stapt af. De man knielt bij hem neer en geeft hem wat water te drinken. Daarna kijkt hij naar zijn wonden en hij verzorgt ze en doet er verband om. Daarna tilt hij de man op en legt hem op zijn ezel. Hij neemt hem mee naar een herberg en zorgt daar nog verder voor hem.

De Samaritanen werden door de Joden nog meer gehaat dan de heidenen. De verhoudingen waren in die dagen erg gespannen. De man heeft meer haast dan de priester en de leviet. Hij is een handelaar en tijd is geld. Voor de Samaritaan was het gevaar voor rovers ook nog eens veel groter, je zou dus verwachten dat hij zeker nu hij daar iemand ziet liggen er snel vandoor zou gaan.

De volgende morgen moet de Samaritaan verder reizen maar hij zegt tegen de baas van de herberg; 'zorg zo goed mogelijk voor hem, ik zal weer terugkomen en alles betalen'.

Als Jezus zijn verhaal heeft verteld vraagt hij aan de man: 'Wie van deze drie denkt u dat de naaste is geweest van de gewonde man, wie is er goed geweest voor de gewonde man? De Priester de Leviet of de Samaritaan?' Nou, dat is nogal een makkelijke vraag he . 'De laatste van de drie, die heeft goed gedaan' zegt de wetgeleerde!

Toen gaf Jezus een moeilijke opdracht: Ga heen, en doe net als hem'. Iets wat wel moeilijk was voor deze geleerde man. Hij wist wel hoe hij moest leven, maar uiteindelijk vond hij het wel moeilijk omdat hij het niet zo graag deed.

Toepassing

Wees niet alleen lief voor mensen waar je van houdt, maar zorg goed voor alle mensen. Dus ook als je ziet wanneer een kind in de problemen zit die jij niet zo leuk vindt. Denk niet: iemand anders helpt hem wel. Nee, Jezus zegt vandaag tegen jou: Wees goed voor alle mensen, ook als het je vriend niet is.

- Voor wie ben jij een naaste of zou jij een naaste kunnen zijn?

Omdat we het hebben over onze naaste, is het belangrijk dat de kinderen voorbeelden bedenken van mensen uit hun eigen omgeving: een (minder populair) klasgenootje, een (eenzame) oudere, de vrouw met de straatkrant bij de supermarkt, enz. Maar zorg voor de 'verre naaste' is net zo belangrijk.

- Is iemand ook weleens een naaste voor jón geweest, zodat jij geholpen werd?

De focus van het verhaal ligt op het geholpen worden, maar ook op het helpen. Ten diepste kunnen wij geen barmhartigheid bewijzen als wij niet eerst barmhartigheid hebben ontvangen.

De vraag is: Wil jij je laten helpen door de Heere Jezus? Wie geholpen is, gaat zelf ook helpen. Niet slaafs, maar als vanzelf. Je beseft het zelf niet eens (Mattheus 25).

Stel je voor dat jij 5 euro vindt. Wat zou jij met dat geld doen?

Maak een top drie met meest voorkomende antwoorden. Bespreek de volgende vragen:

- Heb je weleens iets aan een goed doel gegeven?
- Waarom wel/niet?
- Wanneer zou je dat wel doen?
- Waarom wel/niet?
- Wanneer zou je dat wel doen?

Gebedspunten

- De liefde van de Heere Jezus in ons hart, zodat we Zijn liefde doorgeven aan onze naaste
- Bewaring voor de neiging om onszelf op de voorgrond zetten in wat we doen en denken.
- Leren onszelf weg te cijferen, om nederig en dienstbaar te zijn aan anderen, om geduld met hen te hebben en vriendelijk voor hen te zijn (zoals de Heere Jezus Zelf dat was).
- Hart voor onze naaste, ver weg en dichtbij. Ook als het onze vriend niet is. Concreet: meelevend/medelijden met mensen, die het moeilijk hebben:
 - Uitdelen van ons bezit (geld, kleding, voedsel) aan de armen;
 - Een karweitje doen voor mensen die oud of ziek zijn;
 - Luisteren naar/een praatje maken met mensen, die verdriet kennen;
 - Aandacht hebben voor elkaar: geduld met elkaar, complimentjes geven, etc.

Verwerking

Zie de bijlage op blz. 21.

Psalmen

Ps. 72: 7 Nooddriftigen zal Hij verschonen

Ps. 113: 4 Wie is aan onze God gelijk

Ps. 133: 3 Waar liefde woont, gebiedt de HEER' den zegen

Ps. 146: 5 't Is de HEER', Die 't recht der armen

Liederen

- Neem mijn leven laat het Heer.
- Jezus zegt ons 'schijn met een heldere pracht'.
- Laat mij zijn een instrument
- Ga niet alleen door het leven

Mogelijke andere verhalen:

- Tabitha: Handelingen 9: 36-43
- Arm – rijk: Jacobus 5: 1-6

3 TAAL POST!

DOEL

- De leerlingen leren dat het goed is om post te sturen naar hun sponsorkind(eren)
- De leerlingen maken zelf een tekening of brief voor hun sponsorkind(eren), individueel of in een groepje.
- Schrijven in een andere taal: Engels of Spaans

LESDUUR: 60 minuten

BENODIGHEDEN:

- Papier voor brief of kaart
- Voorbeeldzinnen: woordendaad.nl/voor-sponsors/voorbeeldzinnen/
- Verwerking: een brief voor Guatemala zie blz. 12
- Uitleg sturen post: woordendaad.nl/voor-sponsors/contact-met-mijn-sponsorkind/
- Eventueel de voorbeelden sponsorbriefpapier 'molen' en 'holland elements', zie blz. 23 en 24

Introductie

Start met een gesprekje over post. Krijgen kinderen nog weleens echte post of gaat alles digitaal? Wat vinden ze leuker? (bijvoorbeeld een appje of een echte verjaardagkaart door de bus?). Ontvangen ze weleens post uit het buitenland? Hoe zorgen ze ervoor dat ze die post toch kunnen lezen? (Google translate?) Laat het filmpje van Heleen en Anderson zien: www.youtube.com/watch?v=cNQ2EESp34w&list=PLTqHBmLWxhooTLwd8peFQWDhmaR-KXYrL&index=50

Kern:

Laat de leerlingen werken aan mooie post voor hun sponsorkind. Op blz. 12 is een voorbeeld te zien op welke wijze mooie post gemaakt en verstuurd kan worden. Spreek af of kinderen individueel of in groepjes aan de slag gaan met de post. Gebruiken ze het voorbeeld van blz. 12 of ontwerpen ze zelf briefpapier? Eventueel kunnen ook de voorbeelden van blz. 23 en 24 gebruikt worden.

Wat wordt er verwacht? Hoe lang moet de brief zijn en wordt de brief in het Engels of misschien wel in het Spaans geschreven? Wat moet in ieder geval in de brief staan?

Afsluiting:

Kies ter afsluiting enkele brieven of kaarten uit en laat de leerlingen hun brief of kaart showen of voorlezen. Zorg dat de post in één envelop verzameld wordt en stuur dit op naar:

Woord en Daad, Postbus 560, 4200 AN Gorinchem

(zie: woordendaad.nl/voor-sponsors/contact-met-mijn-sponsorkind) voor het juist versturen van de post).

Een brief voor Guatemala!

Post is heel belangrijk voor de sponsorkinderen.

Daarom maken we deze keer postpapier dat leeftijdsgenoten in Guatemala zal aanspreken. Versier de rand zo mooi mogelijk. Vervolgens schrijf je in het Engels(!) of Spaans een brief.

Deze brief mag je sturen naar ons kantoor in Gorinchem. Wij zullen er dan voor zorgen dat jouw brief naar Guatemala gestuurd wordt!

Dit is het adres:

Stichting Woord en Daad
Postbus 560
4200 AN Gorinchem

Tip:

vind je het moeilijk om een hele brief in het Engels of Spaans te schrijven? Dan kun je kijken bij de voorbeeldzinnen op onze website.

Die zinnen kun je vinden op :

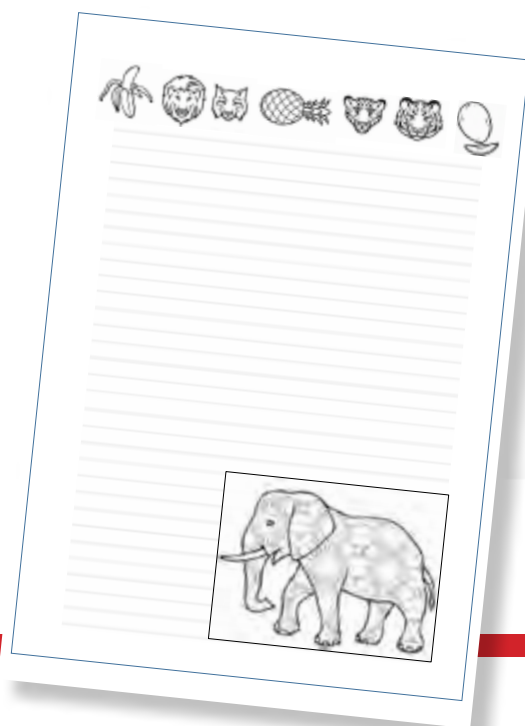
www.woordendaad.nl/voor-sponsors/voorbeeldzinnen/

Idee:

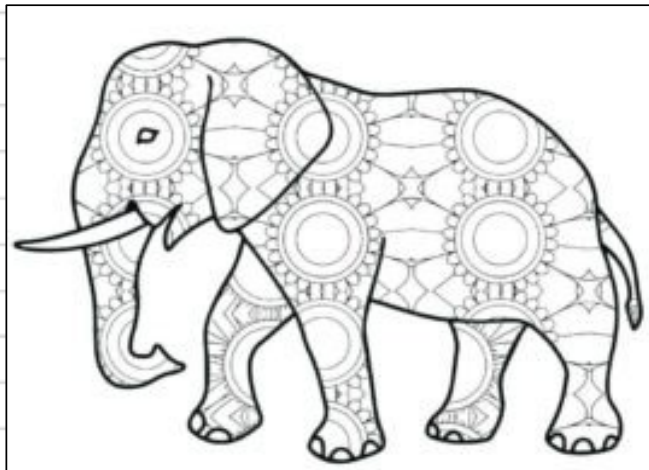
Natuurlijk kun je ook je eigen briefpapier maken. Denk er dan wel aan dat alles in een envelop moet passen!

Succes!

A series of horizontal lines for writing, consisting of 18 lines.

4 MUZIEK LUNA LUNERA

DOEL

- De leerlingen leren dat er in Guatemala Spaans gesproken wordt.
- De leerlingen leren een Spaans kinderliedje

LESDUUR: 30 minuten

BENODIGHEDEN:

- Om zelf de uitspraak te leren: Google-Translate
- Filmpje van het lied: www.youtube.com/watch?v=GejdoUYdwQA
(Zoekwoorden: YouTube, luna lunera)

Introductie:

Vertel de leerlingen dat Spaans de taal is die in Guatemala en Colombia gesproken wordt, omdat Spanje de kolonisator was in deze landen in het verleden (korte uitleg kolonisator). Als inleiding op het lied kunt u vertellen dat sponsorkinderen in Colombia en Guatemala het liedje wat de leerlingen nu leren, ook aanleren.

Kern:

Laat het liedje aan de leerlingen horen via YouTube. De vertaling van het lied staat ook op het filmpje afgebeeld. www.youtube.com/watch?v=GejdoUYdwQA

(Zoekwoorden: Luna Lunera) Vertel de kinderen wat de vertaling is van het liedje.

Tekst:

Luna lunera
Cascabelera
Los ojos azules
La cara morena.

Vertaling:

Maan, lief maantje,
vrolijk en lichthoofdig
Met blauwe ogen
en een donker gezicht.

Luna lunera,
Cascabelera
Debajo de la cama
Tienes la cena

Maan, lief maantje,
vrolijk en lichthoofdig
Onder het bed
staat je avondeten.

Luna lunera,
Cascabelera,
Cinco pollitos
Y una ternera

Maan, lief maantje,
vrolijk en lichthoofdig
Vijf kuikentjes
en een kalfje.

Afsluiting:

Sluit eventueel af met het gebruik van een xylofoon ter ondersteuning van de melodie.

Tip

Wist u dat we ook een mooi Woord en Daad-kidslied hebben? Mooi ook om de kinderen dit lied aan te leren. Zie voor de tekst en de muziek de bijlage op blz. 22.

5 HANDVAARDIGHEID QUETZAL

1

LESDUUR: 75 minuten

BENODIGHEDEN:

- geprint voorbeeld zie blz. 16
- hout of karton
- zaag of schaar
- schuurpapier
- potloden en/of verf en penselen
- magneetje

Hoe ga je te werk?

Zoals jullie konden horen en zien houden de mensen in Guatemala veel van kleur! Vandaar dat de quetzal zo populair is. Deze quetzal kochten we, afgelopen januari (2020) in een winkeltje. Deze is zo te zien met de figuurzaag uitgezaagd en geschilderd. Vervolgens is er aan de achterzijde een magneetje tegenaan geplakt...

Ook wij kunnen zo'n mooie quetzal maken. Lees maar verder!

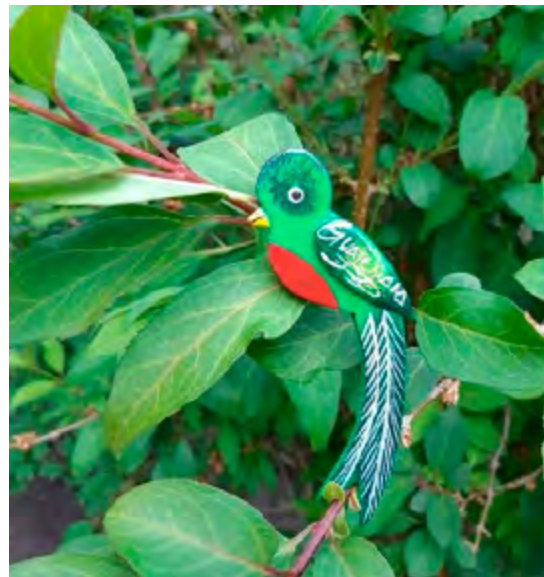

Je treft hierbij het voorbeeld aan. Neem het over op een stukje triplex of ander geschikt hout. Zaag de onderdelen van de quetzal uit en schuur de randjes glad. Schilder hem zo mooi mogelijk. Je ziet dat de vleugel apart is getekend, als je die apart zaagt en opplakt geeft dat een prachtig effect.

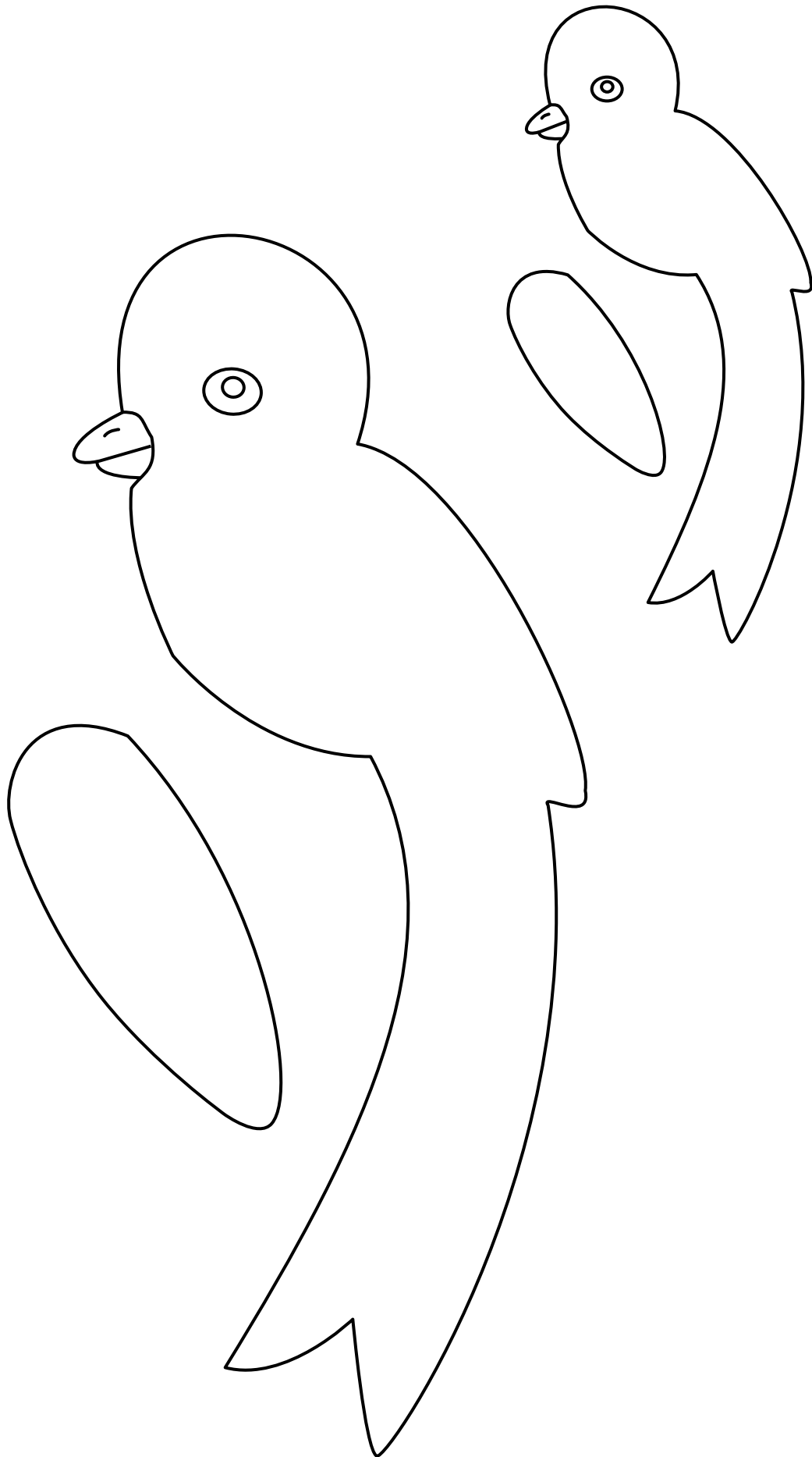
Tip:

Zoek nog even op internet naar foto's van de quetzal, er zijn nog veel meer kleuren mogelijk dan die je op het voorbeeld ziet!

Is zagen voor je niet mogelijk omdat je geen figuurzaag hebt? Geen nood, maak de quetzal van karton en beschilder of kleur hem aan beide zijden. Bevestig aan de bovenkant een draadje en hang de quetzal voor je raam. Als je de smaak te pakken hebt kunt je er ook meer maken en er vervolgens een hele mobile van maken (vandaar dat je op het voorbeeld een grote en een kleine quetzal aantreft). Dat wordt vast heel gezellig op je kamer: een grote quetzal als magneet of een heleboel grote en kleine quetzals in een mobile, die in al hun kleur ronddraaien!

Veel plezier!

EXTRA LESIDEEËN

1

Nog meer horen en zien van Guatemala?

- Filmpje: prentenboek Pien gaat op reis (onderbouw)
<https://youtu.be/iylSRhtQ7Y>
- Filmpje: Een dag in het leven van Valesca.
www.youtube.com/watch?v=ZVd4R-wpNPs
- Filmpje: Juanita wil dokter worden.
www.youtube.com/watch?v=kNpn_nubBUA

2

Recept uit Guatemala

Niet weg te denken op tafel in Guatemala: guacamole! Behalve avocado zit er vaak ui en jalapeñopeper in. Tomaat en limoen zorgen voor frisheid.

Ingrediënten:

- 1 middelgrote ui
- 1 jalapeñopeper
- 1 tomaat
- 2 eetrijpe avocado's
- 1 limoen

Aan de slag:

1. Snipper de ui. Halveer de jalapeñopeper, verwijder de zaadlijsten en snijd het vruchtvlees fijn.
2. Wrijf de ui en de peper in een vijzel tot een pasta. Snijd de tomaat in vieren en verwijder de zaadlijsten. Snijd het vruchtvlees in kleine blokjes.
3. Halveer de avocado's in de lengte en verwijder de pit. Schep het vruchtvlees met een lepel uit de schil en prak met een vork heel fijn in een kom.
4. Pers de limoen uit en roer het sap door de avocado. Roer de ui, peper en tomaat erdoor en breng op smaak met peper. Bewaar tot gebruik in de koelkast.

bron: www.ah.nl/allerhande

3

Kleurrijk poppetje

In Guatemala zie je heel veel kleine poppetjes te koop. Deze worden gemaakt van restjes van de kleurige stoffen, waar ook kleding van gemaakt wordt. Heb je weleens zulke poppetjes gezien? Wij gaan zo'n Guatemalteeks poppetje maken, van papier. Doe je mee?

LESDUUR: 60 minuten

BENODIGHEDEN:

- wc-rolletje
- geprint voorbeeld blz 19
- potloden, stiften en/of verf en penselen
- schaar
- lijm
- eventueel restjes stof

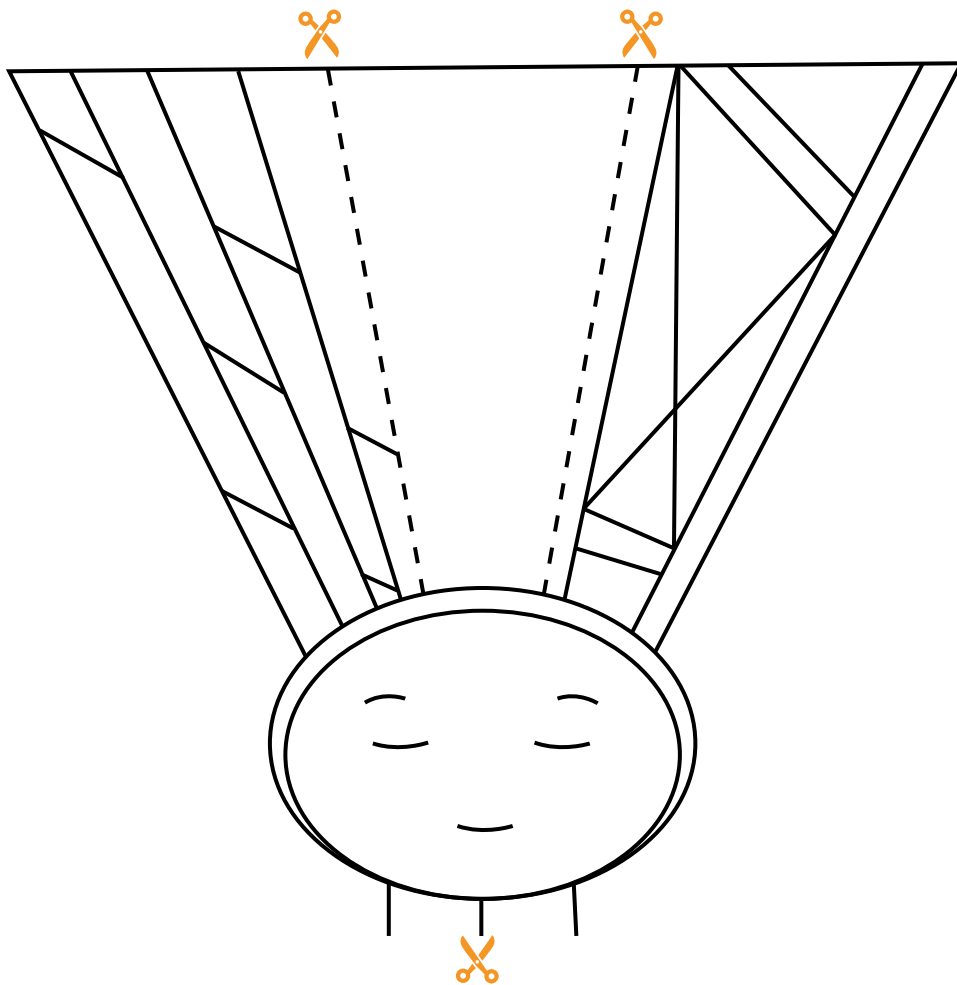
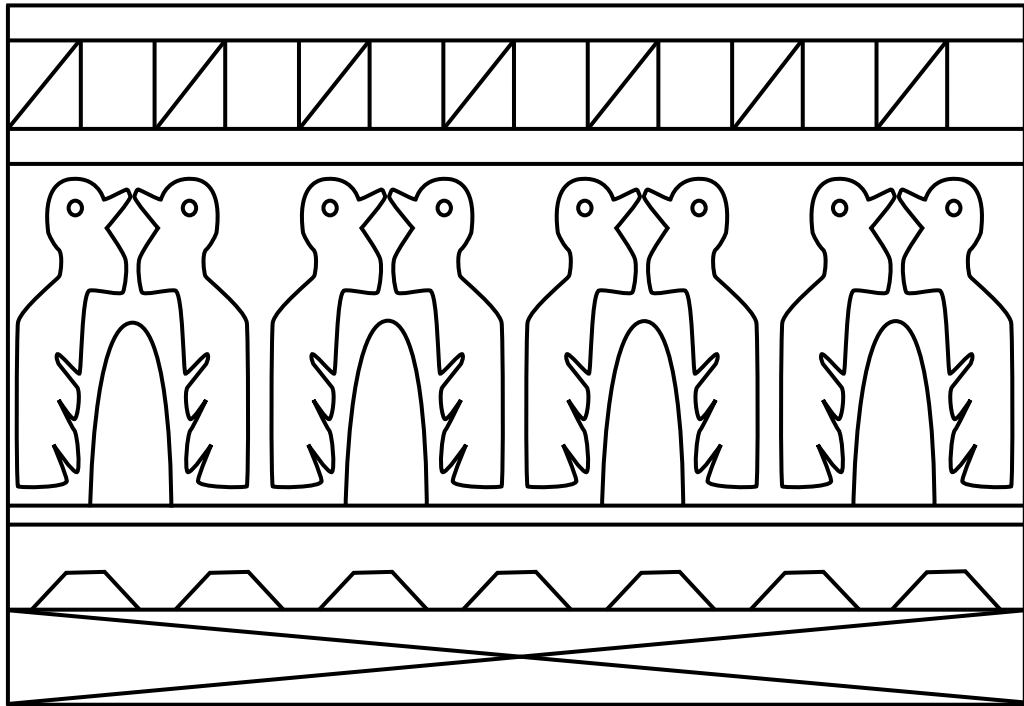
Hoe ga je te werk?

1. Print het voorbeeld uit
2. Kleur de kleding van de pop, het gezicht en de hoofddoek zo kleurrijk mogelijk!
3. Knip de onderdelen uit; let op de hoofddoek moet worden ingeknipt bij de lijnen waar het schaarstukje boven staat getekend. Onderaan het gezicht zie je ook een lijntje staan en het is wel handig als je die ook inknipt!
4. Plak de kleding om de wc rol. Smeer lijm op het strookje onderaan het gezicht en bevestig het in de wc rol.
5. Vul de lege ruimte achter het gezichtje op met wat wc papier en plak de 3 flappen van de hoofddoek aan de achterkant vast.
6. Heb je 2 cocktailprikkers of lucifers? Plak ze als armpjes aan de zijkant.

Heb je restjes stof, gebruik dan niet het voorbeeld van papier voor de jurk, maar bekleed de wc-rol met de stof.

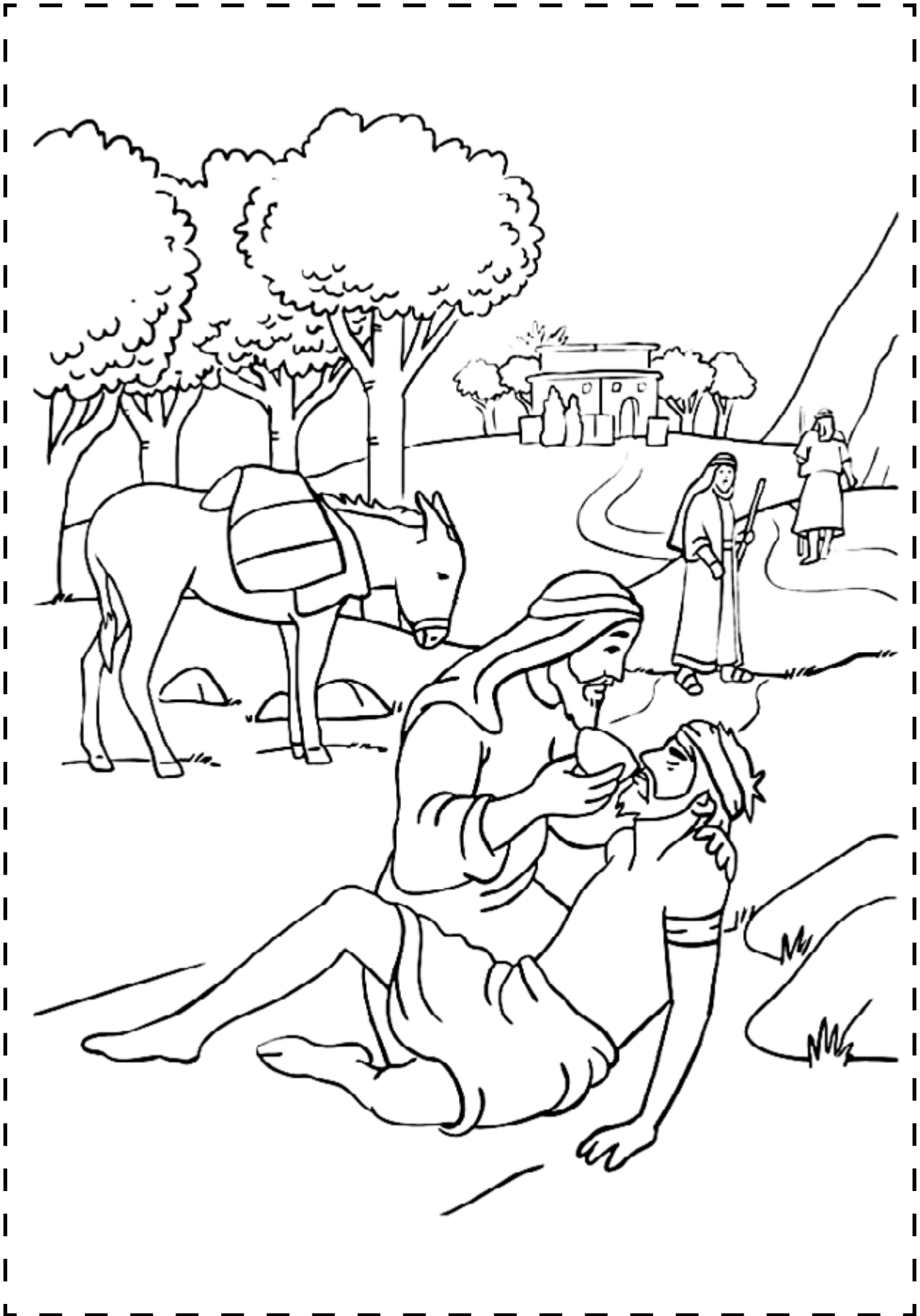
Heel veel plezier!

BIJLAGEN

KLEURPLAAT BARMHARTIGE SAMARITAAN	21
LIED DELEN, DELEN, DELEN	22
POSTPAPIER	23
KLEURPLAAT GUATEMALA	25
POWERPOINT OVERZICHT	26

Delen, delen, delen!

Kidslied 'Woord & Daad'

Tekst & Muziek: Marieke Booy, Martine van den Hazel en Willemijn de Weerd

C F C

De - len, de - len, de - len, de - len maakt je rijk.

C G G7 F C

Ge-ven, ge-ven, ge-ven, ge - ven dat is fijn. Wij zijn de kids van

F C F G C

Woord en Daad en wil - len er voor een an - der zijn en

F G7 C C

wil - len er voor een an - der zijn! *Fine*

1. Ik ken een land hier
2. Ik ga nu heel snel
3. Ik bid tot U, o

G F C

ver van - daan, waar kind - ren niet naar school toe gaan. Ze
aan de slag en doe veel klus - jes met een lach. Voor
God en Heere, wilt U ons hel - pen keer op keer? om te

F C Dm C

heb - ben wei - nig e - ten en le - ven soms op straat.
pa - pa au - to was - sen, met oma bak ik taart en
de - len en te ge - ven, aan de men - sen daar, wij

F G

Wij kun - nen ze hel - pen, zo - dat het be - ter gaat...
het ver - dien - de ge - ld; dat gaat naar Woord & Daad!
vra - gen om Uw ze - gen en bid - den voor el - kaar.

Holland

Dia 1

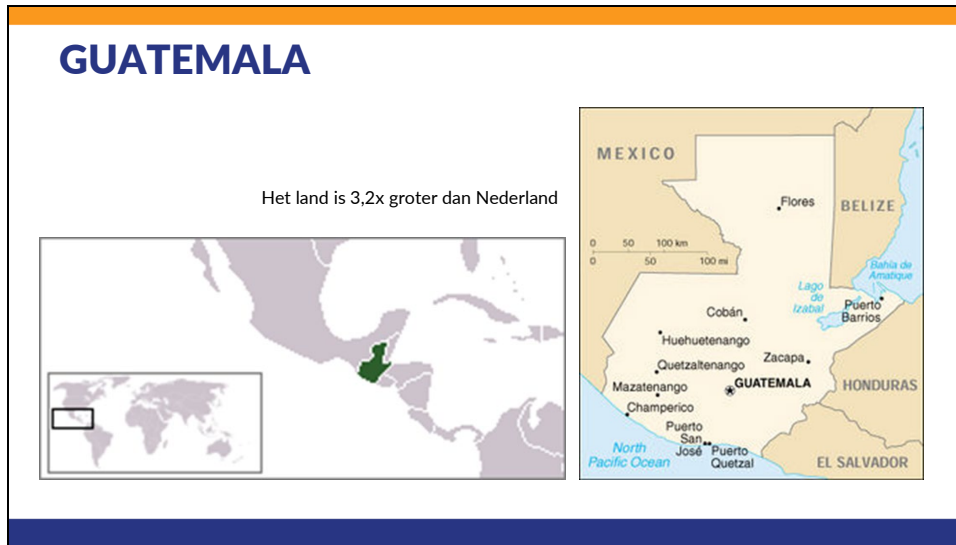

Dia 2

De vlag van Guatemala bevat drie verticale banen in de achtereenvolgende kleuren hemelsblauw, wit en hemelsblauw. In het midden van de vlag staat het wapen van Guatemala. Het vogeltje is de quetzal.

Dia 3

Guatemala, een land in Midden-Amerika.

Dia 4

We naderen Guatemala, je ziet aan de horizon bergen, en jawel niet zomaar bergen, het zijn vulkanen.

Dia 5

WEETJES OVER GUATEMALA

Taal: Spaans

Klimaat:

Gemiddeld tropisch warm met vele regenbuien.
Centraal Guatemala kent een gematigd klimaat met droge winters en natte zomers.

Dia 6

WEETJES OVER GUATEMALA

Religie:

88% christen
45% Rooms-katholiek
42% Protestants
1% overig
11% overig
1% geen

Criminaliteit:

veel (drugsgelateerde) onveiligheid en armoede

In Guatemala leven nog veel Maya's. Deze Maya's hebben het katholieke geloof samengebracht met hun oude Mayarituelen.

Dia 7

LANDSCHAP

Guatemala is een prachtig land. Groen, bergen én vulkanen. Er zijn 37 zichtbare vulkanen, en hiermee is Guatemala één van de meest vulkanische landen ter wereld.

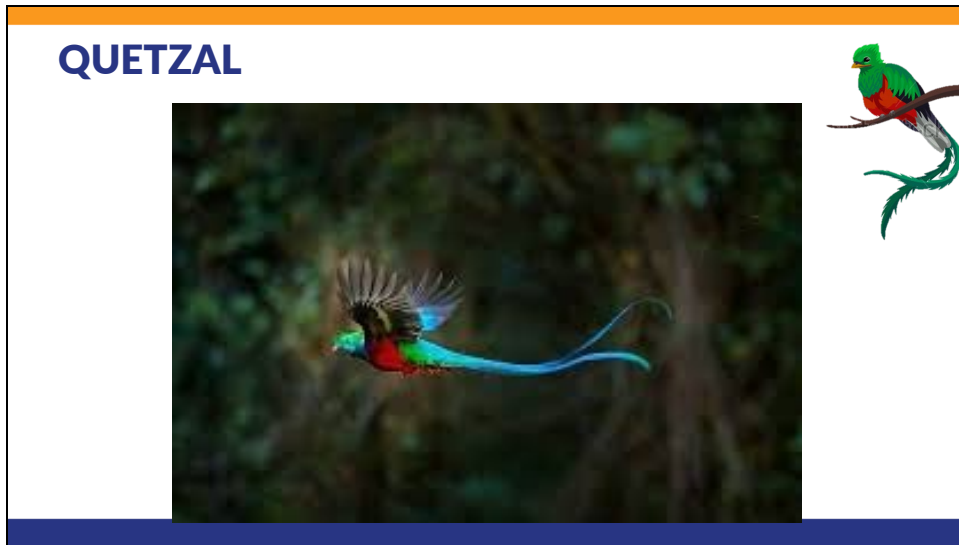
Dia 8

LAVA

In deze regio komen vulkanen regelmatig tot uitbarsting. Je kunt de stroom gestolde lava zien.

Dia 9

De heilige vogel van de Maya's, de legendarische quetzal, is de mooiste vogel van Midden-Amerika en het nationale symbool van Guatemala. Ook de munteenheid heet naar deze vogel, je betaalt met quetzal.

Dia 10

In Guatemala wordt prachtige kleding gedragen, het is de traditionele dracht. Veel vrouwen hebben een weefgetouw en werken er thuis aan.

Dia 11

Kinderen die via Woord en Daad ondersteund worden, wonen in de sloppenwijken van Guatemala-City. Hier is een project van Woord en Daad, écht in het hartje van Guatemala City, middenin de sloppenwijk, vlakbij de vuilnisbelt. Daarnaast zijn er ook projecten in andere delen van Guatemala. Vanaf dia 16 ziet u daar een voorbeeld van.

Dia 12

En helaas, veel kinderen en hun ouders werken op de immens grote vuilnisbelt.

Dia 13

Na een dag werken zoek je thuis, de spullen uit, zit er nog iets kostbaars tussen?

Dia 14

Aan de rand van deze sloppenwijk staat een school! Dat betekent voor 400 kinderen dat ze leren lezen, schrijven en rekenen en zo kunnen werken aan hun toekomst. Prikkelendraad om het schoolterrein moet ervoor zorgen dat de leerlingen een veilig gevoel krijgen.

Dia 15

FEEST OP SCHOOL!

Kijk in het vervolg van deze pp mee hoe enorm groot de blijdschap is van sponsorkinderen wanneer ze merken dat er in Nederland aandacht voor hen is. Twee sponsorkinderen ontvangen bezoek vanuit Nederland en kunnen meekijken hoe acties hebben plaatsgevonden.

Dia 16

NAAR SPONSORKINDEREN OP DE BETHELSCHOOL

Nadat scholen in Nederland actie hebben gevoerd voor sponsorkinderen op de Bethelschool in Patricia zoeken we de kinderen op.

Dia 17

VLAKBIJ DE SCHOOL

We parkeren de auto vlakbij school. Op straat zien we mensen gekleed in de traditionele kleding.

Dia 18

DE BINNENPLAATS VAN DE SCHOOL

Als we door de poort de school binnenkomen, komen we op een grote binnenplaats. Daar spelen de leerlingen tot de school begint. Ook in de pauze zijn ze daar te vinden.

Dia 19

Voor de klaslokalen staan vriendinnen samen te kletsen.

Dia 20

Pauze: dat betekent ook even wat eten. Dat helpt om straks weer geconcentreerd aan het werk te kunnen.

Dia 21

Hoe bijzonder! In Nederland is een school die Danna sponsort en steeds laat merken dat zij belangrijk is voor hen. Prachtig om te kunnen laten zien aan Danna hoe het er in Nederland aan toe gaat als er over haar verteld wordt op school (zie mobiele telefoon, rechts), ze vindt het geweldig om dat te kunnen zien. Danna is heel erg blij met de mooie cadeaus uit Nederland. En ook dat er Nederlands bezoek dát aan haar komt vertellen.

Dia 22

Angie is evenals Danna sponsormeisje van een basisschool. Haar ouders komen ook naar school om mee te maken dat hun dochter ziet hoe er in Nederland voor haar actie is gevoerd. Moeder vertelt, onder tranen, hoe zij het als een wonder ervaart dat God zo voor hen zorgt. Zelf te arm om onderwijs voor hun dochter te betalen, ontvangt zij door sponsoring een goed onderwijs. Wat een blijdschap.

Dia 23

MET DANNA EN ANGIE IN DE KLAS

Danna en Angie willen graag aan hun medeleerlingen vertellen en laten zien wat er voor hen georganiseerd is. Samen zingen ze met de meester Spaanse liedjes en luisteren ze ook naar Nederlandse liedjes.

Dia 24

DAN GAAT DE BEL

De bel klinkt en dat betekent dat de leerlingen netjes in de rij gaan staan. De juf controleert of iedereen netjes staat.

Dia 25

Er is een jongens- en een meisjesrij!

Dia 26

Ook in de kleutergroepen wordt er veel geleerd.

Dia 27

Tijd om te vertrekken, nog even een paar foto's van de omgeving van de Bethelschool. Wat bijzonder dat kinderen hier goed christelijk onderwijs ontvangen, zonder hulp uit Nederland was dat niet mogelijk geweest.

Dia 28

WAT ONTVANGEN SPONSORKINDEREN?

- Christelijk onderwijs
- Een gezonde maaltijd
- Medische zorg
- Kleding (schooluniform)

Dia 29

BID JE MEE VOOR GUATEMALA?

Woord en Daad

Dia 30

GRACIAS!

Woord en Daad